

Bryssel, 2. lokakuuta 2019
(OR. en)

12614/19

LIMITE

SOC 643
EMPL 488
ILO 5
ONU 100

ILMOITUS

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea
Ed. asiak. nro:	12415/19
Asia:	Työn tulevaisuus: Euroopan unioni kannattaa ILO:n satavuotisjulistusta – Ehdotus neuvoston päätelmiksi

1. Puheenjohtajavaltio on laatinut ehdotuksen neuvoston päätelmiksi aiheesta "Työn tulevaisuus: Euroopan unioni kannattaa ILO:n satavuotisjulistusta".
2. Sosiaalityöryhmän kokouksen ja epävirallisen kirjallisen kuulemisen jälkeen päätelmien kohtaan 3 tehtiin lisäys, jossa otetaan huomioon 16. syyskuuta 2019 hyväksytty YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 73/342.
3. Teksti on englanninkieliseen asiakirjaan 12415/19 verrattuna numeroitu uudelleen ja kohtiin 3 ja 19 tehdyt muutokset on **lihavoitu ja alleviivattu**.
4. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään hyväksymään päätelmäehdotus ja toimittamaan se TSTK-neuvoston hyväksyttäväksi.

Työn tulevaisuus: Euroopan unioni kannattaa ILO:n satavuotisjulistusta

Ehdotus neuvoston päätelmiksi

PALAUTTAA MIELEEN SEURAAVAA:

1. Euroopan unionin päämääränä on muun muassa edistää rauhaa ja kansojensa hyvinvointia sekä pyrkiä täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä tavoittelevaan erittäin kilpailukykyiseen sosiaaliseen markkinatalouteen muun muassa tunnustamalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) X osastossa vahvistetun työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja edistämällä sitä.
2. Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, yhtäläiset mahdollisuudet, solidaarisuus ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen ovat Euroopan unionin perussopimukseen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaan olennaisena osana kuuluvia arvoja ja unionin sisä- ja ulkopoliittikan tärkeitä osatekijöitä.
3. EU jakaa Kansainvälisen työjärjestön (ILO) arvot, periaatteet ja tavoitteet, jotka on vahvistettu ILO:n perussäännössä¹ ja vuonna 1944 annetussa Philadelphian julistuksessa², sekä tavoitteet ja sitoumukset, jotka on esitetty vuoden 1998 julistuksessa työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista³, vuoden 2008 julistuksessa sosiaalisesti oikeudenmukaisesta globalisaatiosta⁴ ja hiljattain vuonna 2019 annetussa ILO:n satavuotisjulistuksessa työn tulevaisuudesta⁵, **johon myös Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous suhtautui myönteisesti**⁶.

¹ https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1947/19470013/19470013_3

² ILO:n julistus, joka koskee Kansainvälisen työjärjestön päämäärää ja tehtäviä (Philadelphian julistus), hyväksytty kansainvälisen työkonferenssin 26. istunnossa Philadelphiassa 10. toukokuuta 1944.

³ ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, hyväksytty kansainvälisen työkonferenssin 86. istunnossa Genevessä 18. kesäkuuta 1998.

⁴ ILO:n julistus sosiaalisesti oikeudenmukaisesta globalisaatiosta, hyväksytty kansainvälisen työkonferenssin 97. istunnossa Genevessä 10. kesäkuuta 2008.

⁵ ILO:n satavuotisjulistus työn tulevaisuudesta, hyväksytty kansainvälisen työkonferenssin 108. istunnossa Genevessä 21. kesäkuuta 2019.

⁶ **Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 20. syyskuuta 2019 hyväksymä päätöslauselma 73/342 – Kansainvälisen työjärjestön satavuotisjulistus työn tulevaisuudesta.**

4. ILO edistää kolmikantaista työmarkkinavuoropuhelua sekä työntekijöiden ja työnantajien välistä vuoropuhelua. SEUT-sopimuksessa kannustetaan myös työehtosopimusneuvotteluja koskevaan jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön ja tuetaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja kolmikantaneuvotteluja.
5. EU edistää kansainvälisten työelämän normien sekä työelämän peruseriaatteiden ja oikeuksien täytäntöönpanoa globaalisti muun muassa kaupp- ja muiden alojen sopimuksilla sekä EU:n yksipuolisilla kauppajärjestelyillä, kuten EU:n yleisellä tullietuusjärjestelmällä.
6. EU on YK:ssa hyväksytyn kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa vahvistetun mukaisesti sitoutunut edistämään ihmisarvoista työtä kaikille.
7. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari ohjaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita siinä, miten nykyisiin ja tuleviin haasteisiin olisi vastattava niin, että saavutetaan tehokkaita työllisyys- ja sosiaalipoliittisia tuloksia.
8. Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2019 EU:n strategisesta ohjelmasta antamissa päätelmissä⁷ pyydettiin neuvostoa ja komissiota edistämään työtä edellytysten, kannustimien ja suotuisan toimintaympäristön luomiseksi, jotta Pariisin sopimuksen mukaisesti voidaan varmistaa sellainen siirtymä ilmastoneutraaliin unioniin, joka säilyttää Euroopan kilpailukyvyn, on oikeudenmukainen ja sosiaalisesti tasapainoinen.

TOTEAA SEURAAVAA:

9. Koko viime vuosisadan ILO on toimeksiantonsa mukaisesti pyrkinyt lieventämään yhteiskunnallista levottomuutta ja parantamaan sosiaalista oikeudenmukaisuutta kansainvälisten työelämän normien pohjalta muun muassa edistämällä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua.

⁷ EUCO 9/19.

10. Työelämä muuttuu ennennäkemätöntä vauhtia, mikä johtuu erityisesti väestönkehitykseen, ympäristöön ja teknologiaan liittyvistä muutoksista, globalisaatiosta ja myös muista muutoksista, kuten työvoiman kasvavasta kansainvälisestä liikkuvuudesta. Monet näistä haasteista ovat globaaleja, joten tarvitaan myös globaalia visiota työn tulevaisuudesta.
11. On tärkeää reagoida muuttuvaan työelämään, suojella tehokkaasti työntekijöitä ja ottaa samalla huomioon yritysten tarpeet. Tätä varten työelämän normien olisi oltava selkeitä, luotettavia ja ajantasaisia.
12. ILO:n tehokas valvontajärjestelmä on keskeisen tärkeä, kun pyritään edistämään sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja ihmisarvoista työtä kaikille maailmanlaajuisesti.

OTTAA HUOMIOON

13. ILO:ssa toimivan, työn tulevaisuutta käsittelevän maailmanlaajuisen komission raportissaan "Work for a Brighter Future" antamat toimintapoliittiset suositukset⁸. Raportissa suositellaan muun muassa lisäämään investointeja ihmisten valmiuksiin ja työelämän instituutioihin sekä edistämään ihmisarvoista ja kestäväää työtä. Suosituksissa korostetaan myös ILO:n roolia monenvälisessä rakenteessa.

SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI

14. Vuonna 2019 annettuun ILO:n satavuotisjulistukseen työn tulevaisuudesta; ja PANEE ERITTÄIN TYYTYVÄISENÄ MERKILLE julistuksen ihmiskeskeisyyden ja sen, että siinä annetaan työn tulevaisuuden muokkaamista varten globaalia ohjausta käsittelemällä johdonmukaisella ja yhtenäisellä tavalla muuttuvan työelämän tuomia mahdollisuuksia ja haasteita.
15. Turvallisten ja terveellisten työolojen katsotaan muodostavan ihmisarvoisen työn perustan.

⁸ <https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Campaigns/future-work/global-commission#agenda>.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

KANNUSTAA JÄSENVALTIOITA

16. Jatkamaan ajantasaisten ILO:n yleissopimusten ja pöytäkirjojen ratifiointia ja soveltamista, mikä parantaa konkreettisesti niiden maailmanlaajuisia ratifiointia ja soveltamista.
17. Tehostamaan pyrkimyksiään edistää ihmisarvoiseen työhön liittyviä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja siten muokkaamaan oikeudenmukaista, osallistavaa ja turvallista työn tulevaisuutta kaikille.

PYYTÄÄ JÄSENVALTIOITA JA EUROOPAN KOMISSIOTA kukin toimivaltansa mukaisesti ja ottaen huomioon kansalliset olosuhteet sekä työmarkkinaosapuolten roolin ja itsenäisyyden lujittamaan toimiaan ja toteuttamaan ILO:n satavuotisjulistuksen mukaisesti tarvittavia toimia, jotta

18. Edistetään ILO:n yleissopimuksia, pöytäkirjoja ja suosituksia, erityisesti niitä, jotka koskevat työelämän perusoikeuksia ja jotka ILO on luokitellut ajantasaisiksi, ja edistetään näin oikeudenmukaisia työoloja kaikille.
19. Monikansallisten yritysten tärkeän roolin huomioon ottaen kannustetaan ja edistetään vastuullista johtamista globaaleissa toimitusketjuissa, mukaan lukien yritysten yhteiskuntavastuu, ihmisoikeuksien noudattamisen varmistaminen⁹ ja ihmisarvoisen työn sekä sosiaalisen ja työvoiman suojelun edistäminen. Tiedotetaan, mitä odotuksia vastuullinen liiketoiminta asettaa yrityksille, ja harkitaan mahdollisia erityistoimenpiteitä, **jos näitä odotuksia ei täytetä asianmukaisella tavalla.**

⁹ Ottaen huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet vuodelta 2011 sekä ILO:n kolmikantainen periaatejulistus, joka koskee monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa, 5. painos, 2017.

20. Tuetaan yrittäjyyden ja kestävien yritysten, erityisesti mikro- sekä pienten ja keski suurten yritysten sekä osuuskuntien ja yhteisö- ja yhteisvastuutalouden kannalta suotuisan toimintaympäristön kehittämistä, jotta voidaan luoda ihmisarvoista työtä, tuottavaa työllisyyttä ja parempaa elintasoja kaikille.
21. Toteutetaan tarvittavat toimenpiteet lapsi- ja pakkotyön sekä työpaikalla esiintyvän väkivallan ja häirinnän poistamiseksi.
22. Huolehditaan, että sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteita noudatetaan kaikilta osin. Tehostetaan toimia sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi työelämässä varmistamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja yhdenvertainen kohtelu, mukaan lukien samanarvoisesta työstä maksettava sama palkka, sekä yhtäläinen pääsy päättäviin asemiin. Luodaan suotuisa toimintaympäristö perheenhuoltovelvollisuuksien tasapainoista jakautumista ja kaikkien työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista varten, muun muassa edistämällä investointeja hoivatalouteen.
23. Huolehditaan vammaisten henkilöiden tai haavoittuvassa olevien henkilöiden yhtäläisistä mahdollisuuksista ja yhdenvertaisesta kohtelusta työelämässä.
24. Helpotetaan nuorten tehokasta integroitumista työelämään ja annetaan iäkkäimmille työntekijöille mahdollisuus aktiivisena ikääntymiseen.
25. Tuetaan pyrkimyksiä sisällyttää oikeus turvallisiin ja terveellisiin työoloihin työelämän perusperiaatteita ja oikeuksia koskevaan ILO:n kehykseen.
26. Lisätään toimia, joilla varmistetaan oikeudenmukainen ja tasapuolinen siirtymä ympäristön, talouden ja yhteiskunnan kannalta kestävään tulevaisuuden työelämään, jossa on vähemmän eriarvoisuutta. Tätä varten tuetaan muun muassa osaamisen kehittämistä, jatkuvaa elinikäistä oppimista ja koko työuran ajan tapahtuvia siirtymiä sekä varmistetaan, että koulutusjärjestelmät vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin, ja edistetään samalla yksilön henkilökohtaista kehitystä.

27. Tarvittaessa edistetään kaikille työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille tarkoitettuja sosiaalisen suojelun järjestelmiä, jotta ne ovat riittäviä, kestäviä ja saatavilla. Mukautetaan sosiaalista suojelua ja työsuojelua työelämän kehitykseen.
28. Vahvistetaan työelämän instituutioita, erityisesti työvoima- ja työsuojelutarkastusviranomaisia, ja edistetään kaikkien työntekijöiden suojelua koskevien kansainvälisten työelämän normien tehokasta täytäntöönpanoa myös työn uusissa muodoissa, ja siirtymistä epävirallisesta taloudesta viralliseen talouteen. Varmistetaan asianmukainen yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä reagoidaan tarvittaessa haasteisiin ja mahdollisuuksiin, erityisesti työelämän digitalisaation yhteydessä, mukaan lukien alustatyö.
29. Pyrittäessä käsittelemään työn tulevaisuutta ihmiskeskeisesti edistetään ihmisarvoista työtä johdonmukaistamalla monenvälisen järjestelmän toimintapolitiikkoja, mukaan lukien talous-, työllisyys-, sosiaali-, ympäristö-, kauppa- ja teollisuuspolitiikat sekä kehitysyhteistyö.
30. Tehostetaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua kaikilla tasoilla ja kaikissa sen muodoissa, rajatylittävä yhteistyö mukaan lukien, sen varmistamiseksi, että työmarkkinaosapuolet osallistuvat aktiivisesti työn tulevaisuuden muokkaamiseen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kehittämiseen, myös tunnustamalla tosiasiallisesti työntekijöiden kollektiivinen neuvotteluoikeus ja pohtimalla riittäviä vähimmäispalkkoja, olivatpa ne lakisääteisiä tai sopimusperusteisia.

PYYTÄÄ EUROOPAN KOMISSIOTA

31. Päivittämään vuonna 2006 antamaansa tiedonantoa "Ihmisarvoista työtä kaikille – Yhteisön osallistuminen ihmisarvoisen työn toimintaohjelman maailmanlaajuiseen täytäntöönpanoon" ottaen huomioon ILO:n satavuotisjulistuksen työtulevaisuudesta, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman.

Viiteasiakirjat**1. Euroopan unioni**

- Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari (EUVL C, 13.12.2017, s. 10)
- Uusi kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus: "Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme" (EUVL C 210, 30.6.2017, s. 1)

Asiaa koskevat neuvoston päätelmät

- Neuvoston päätelmät ihmisarvoisesta työstä kaikille (15496/06)
- Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva EU:n strategiakehys 2014–2020: Mukautuminen uusiin haasteisiin – Neuvoston päätelmät (7013/15)
- Neuvoston päätelmät ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevasta toimintasuunnitelmasta (2015–2019) (10897/15)
- EU:n kauppaa- ja investointipolitiikka – Neuvoston päätelmät (14708/15)
- EU ja vastuulliset globaalit arvoketjut – Neuvoston päätelmät (8833/16)
- Neuvoston päätelmät yritystoiminnasta ja ihmisoikeuksista (10254/16)
- Vahvan sosiaalisen vuoropuhelun elvyttäminen – Neuvoston päätelmät (10449/16)
- Neuvoston päätelmät lapsityöstä (10244/16)
- Euroopan kestävän tulevaisuuden varmistaminen: EU:n vastaus kestävän kehityksen toimintaohjelmaan Agenda 2030:een – Neuvoston päätelmät (10370/17)
- Neuvoston päätelmät työn tulevaisuudesta: uusi todellisuus, uudet ratkaisut (15506/17)
- Neuvoston päätelmät nuorista ja työn tulevaisuudesta (8754/19)
- Muuttuva työelämä: pohdintaa työn uusista muodoista sekä niiden vaikutuksista työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen – Neuvoston päätelmät (10354/19)

2. Kansainvälinen työjärjestö

ILO:n julistukset:

- ILO:n satavuotisjulistus työn tulevaisuudesta, 2019
- ILO:n kolmikantainen periaatejulistus, joka koskee monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa, 5. painos, 2017
- ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, 1998, liite tarkistettu vuonna 2010
- ILO:n julistus sosiaalisesti oikeudenmukaisesta globalisaatiosta, 2008
- ILO:n Philadelphian julistus, 1944

ILO:n keskeiset yleissopimukset:

Yhdistymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus

- Yleissopimus nro 87: ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelu, 1948
- Yleissopimus nro 98: järjestäytymisoikeus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus, 1949

Pakkotyön poistaminen

- Yleissopimus 29: pakollista työtä koskeva sopimus, 1930
- Vuoden 1930 pakollista työtä koskevan sopimuksen pöytäkirja nro 29, 2014
- Yleissopimus nro 105: pakkotyön poistamista koskeva sopimus, 1957

Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvan syrjinnän poistaminen.

- Yleissopimus nro 100: samanarvoisesta työstä maksettavaa samaa palkkaa koskeva yleissopimus, 1951
- Yleissopimus nro 111: työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää koskeva yleissopimus, 1958

Lapsityövoiman käytön poistaminen

- Yleissopimus nro 138: vähimmäisikää koskeva yleissopimus, 1973
- Yleissopimus nro 182: lapsityön pahimpia muotoja koskeva yleissopimus, 1999

ILO:n hyvää hallintoa koskevat yleissopimukset:

- Yleissopimus nro 81: ammattientarkastusta koskeva yleissopimus, 1947
- Yleissopimus nro 122: työllisyyspolitiikkaa koskeva yleissopimus, 1964
- Yleissopimus nro 129: ammattientarkastusta koskeva yleissopimus (maatalous), 1969
- Yleissopimus nro 144: kolmikantaneuvotteluja (työtä koskevat kansainväliset normit) koskeva yleissopimus, 1976

Muut asiaa koskevat ILO:n yleissopimukset:

- Yleissopimus nro 155: työturvallisuutta ja työterveyttä koskeva yleissopimus, 1981
- Yleissopimus nro 187: työturvallisuuden ja -terveyden edistämistä koskeva yleissopimus, 2006
- Yleissopimus nro 190: työpaikalla esiintyvän väkivallan ja häirinnän poistaminen, 2019

Luettelo ILO:n yleissopimuksista ja suosituksista, jotka ILO on luokitellut ajantasaisiksi (2019): <https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:12020:::NO>
